

A KARITATÍV ÉLETSTÍLUS FONTOSSÁGA – INTERJÚ GOLARITS GYÖNGYIVEL

Kevés elszántabb ember lehet a világon, ha jótékony együttműködésről, emberbaráti segítőkészségről van szó: Golarits Gyöngyi, a szentgotthárdi születésű tanítónő, életét a karitatív tevékenységnek szentelve vált sok rászoruló őrangyalává és a svájci magyarság felemelő tagjává. Generációk gyermekei hallgatták tanítását és voltak szemtanúi vagy épp megtapasztalói példaértékű életszemléletének és munkásságának. Sík Sándor: Hiszek című versét húsz éve tanulta meg, amit most beszélgetésünk keretében, a teljes átérzés tökéletességével, rögtönözve szavalt el, mélyen meghatva ezzel hallgatóságát. Csillogó szemmel mutatta meg a grafikus férje, Golarits István által készített magyar korona másolatát, mely a nappali ajtaján belépve fő helyet foglal el a polcon, majd a falat díszítő páratlan szépségű festményeket, melyek a saját munkái. Egy zongoradarab lejátszása után pedig átadta magát a kérdéseimnek. Igen tartalmas élmény, igazi felüdülés volt nála vendégeskedni.

Azt említetted, hogy az Európában megalapított magyar cserkészetet ma már minden kontinensen megtaláljuk. Miért fontos ez számodra?

Lánykoromban, 1962-ben lettem cserkész. A svájci cserkészvezetővel egy Schaffhausenben tartott magyar misén ismerkedtem meg, elvégeztem az örsvezetői tanfolyamot Hollandiában, és megalapítottuk a schaffhauseni cserkészörsöt. Miután 1968 őszén férjhez mentem, 1969-ben át is vettem a leánycserkész csapat vezetését Zürichben, a svájci magyar leánycserkész vezetővel, Rózsi nénivel.

Magyar vagy, de Svájcban élsz, tizenhárom éves korod óta. Mégis, nem hiszem, hogy erősebb magyarságtudatot valaha is éreztem volna egy személyes beszélgetés során, mint ahogy annyi magyar kulturális kincset sem láttam még egy helyen, mint a Te otthonodban. Hogyan lehetséges ez?

Igen, férjemnek és nekem is, mindig nagyon fontos volt a magyarságunk és a hitünk, e kettőnek az örök megtartása, annak ellenére, hogy Svájcban élünk. Első lépések között a cserkészzel igyekeztem alapot szervezni mindennek.

Ebből látszik, hogy nagyon korán kezdted a karitatív jellegű tevékenységet. Te hogyan érzed, mikor kezdted és milyen indíttatásból?

Az első segítő jobbot titokban nyújtottam, családon belül és a szűk környezetemben. Majd, miután 13 éve özvegy lettem, magától adódott, hogy hivatalosan is folytatom. Mivel gyermekünk nem lett, így lehetőségem van rá, hogy sok, úgymond fogadott gyermekem legyen, akiknek megkönnyíthetem az életét. Mindenkinek ott és úgy, ahogy épp arra szüksége van a felegyenesedéshez. Ilyen lehet egy szegény vagy beteg magyar fiatal felkarolása, elszállásolása a házamban, csakúgy mint egy magányos, idős magyar ember látogatása.

Az ingyenes nyelvoktatásról nem is beszélve...

Ez úgy adta magát, hogy kialakult a rendszeres német nyelvóra csoport, ahol hol ketten, hol öten vesznek részt, ahogy épp összejön a csapat. Így, kilátástalan helyzetükben, az itteni nyelv elsajátításával, ezek a magyarok is esélyt kaphatnak a svájci munkaerőpiacon.

Ezek alapján arra a kérdésre, hogy milyen további hatások értek, amelyek arra vezéreltek Téged, hogy elkötelezett legyél karitatív irányban, egyszerűen az a válasz, hogy láttad magad körül a szükségét, igaz?

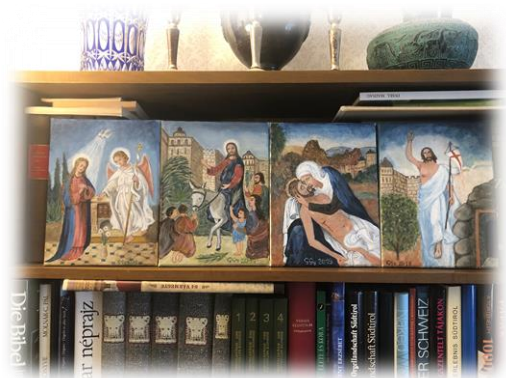
Igen. Itt Zürichben is rengeteg magyar van, aki nem kap rendszeres állást, nehézségekkel szembesülnek és úgy vagyok vele, hogy ha nekem van időm, lehetőségem, összehoz velük az élet, akkor segítek nekik előrébb jutni.

A '90-es években indultak az általatok szervezett Zürichi Magyar Missziós majálisok, melyek a mai napig minden évben megszervezésre kerülnek. Mi adta az ötletet ehhez?

A svájci magyarok számára a közösség összetartására, a magyar kultúra közösségi megőrzésére, megélésére és hitünk keresztény egyházunkban való közös gyakorlására ad teret minden ilyen szervezés. Ennek a közösségi légkörnek szerettünk volna további hagyományt teremteni a majálisokkal, illetve ezt a célt szolgáló alapítványunkkal.

Magyar iskolát alapítottál Zürichben. Meséj erről, kérlek!

Szembesültem a ténnyel, én mint svájci tanítónő, hogy itt Svájcban minden nemzetiség hozta félévenként a bizonyítványt, amit a saját nemzetiségi, hétvégi iskolájukban szereztek. Ők tanulhatták a svájci iskola tananyaga és a német nyelv mellett a saját nyelvüket és a saját országuk kultúráját. Az innen kapott bizonyítványban lévő osztályzatot a svájci állam elismerés végett beírta a svájci iskolai bizonyítványukba. A magyar gyermekeknek ilyen lehetőségük még nem adatott, így kitaláltam, hogy alapítsunk egyet. Amikor a kommunizmus megszűnt Magyarországon, az akkori svájci magyar nagykövettel, Dr. Ódor Lászlóval karöltve és támogatást nyerve megalapítottuk a magyar hétvégi nemzetiségi iskolát, ahol a kicsik megtanulhatják a magyar írást, olvasást és ami nagyon fontos, a magyar népszokásokat.

Kezdetektől könnyen ment az indítványozás megvalósítása?

Én azt mondtam: ha van tizenöt gyermek, akinek felvételt kérnek és van jelentkező is, aki velem együtt ingyen dolgozna az iskolában, akkor megcsináljuk. Természetesen lett tizenöt jelentkező és önkéntes is: Deák László és Szabó László kollégáim, illetve kaptunk ingyen tantermet a svájci iskolában, ahol tanító voltam és a tananyag sokszorosításához lehetőséget. Parragi Lászlót neveztük ki az iskola vezetőjének, amíg én továbbra is maradtam a svájci iskola tanítónője is. Mára, az óvodásokkal együtt száznegyven gyermek vesz részt a Saatlen zürichi iskolában folytatott magyar oktatási programban. Tizenkét lelkes nevelőnek köszönhetően minden szombat délelőtt elsőtől hatodik osztályig folyik a tanítás. Ezáltal már a Svájcban élő és iskolába járó magyar gyermekek is vihetik a magyar iskolai bizonyítványt a svájci tanítónőnek, aki nekik is beírja az elismert magyar jegyet a svájci bizonyítványukba.

A Katolikus Karitászi egyházi humanitárius szervezet is kötődik a nevedhez. Elárulod hogyan?

A Zürichi Magyar Misszió keretében a Zürichi Karitászi csoport vezetését bízta rám a Missziós Tanács 2018 novemberében. Megtisztelő feladatként vállaltam, és benne továbbra is követhetem a mottómat: „Szeresd felebarátodat, mint önmagadat!” és megfelelek a harmadik cserkész törvénynek, miszerint: „A cserkész ahol tud, segít!”. Ebben az értelemben szeretnék továbbra is a Szentlélek sugallatával egyházunk szolgálatában állni.

Mindig ennyire támogatott a környezeted, hogy megvalósíthasd ezeket a döntő és nagy horderejű kezdeményezéseidet?

Mindig megtaláltam a feladatra való embereket és ahol többen igyekszünk küzdeni egy jó célért, annak csak sikeres lehet a vége.

Az ember tudatosan ilyen életutat nem tervez meg. Mégis a Tied annyira felépítettnek és tudatosnak tűnik. Hogyan volt ez?

Tudod, az ilyesmi szívből jön, másképp nem sikerülne. Az '56-os magyarok körében általában természetes volt, hogy ami magyar vonatkozású és svájci berkekben történik, azt támogatjuk és ingyen csináljuk.

Akkoriban természetessé vált az is, hogy a magyar ügyet meggyőződésből védjük és végezzük, hogy a magyarság megmaradhasson. Személy szerint úgy éreztem volna, hogyha a magyarságomat megtagadom, nem ápolom kellőképpen, akkor valami kiszakad belőlem. Az egész folyamatot az a lelki megnyugvás vezényelte, amit felújulásként éltem meg a magyarság megtartásában. A férjemnek ebben is nagyon hálás lehetek: mivel én svájci tannyelvű iskolában is tanítottam, így előfordult, hogy véletlen nem jutott eszembe magyarul egy szó. Akkor ő soha nem engedte, hogy egy magyar mondatba német szót keverjek, mondván, hogyha már kevered a nyelved, az nem elfogadható. Próbáld tisztán megtartani azt!

Volt e olyan példaképed az életedben, akit tudatosan követtél?

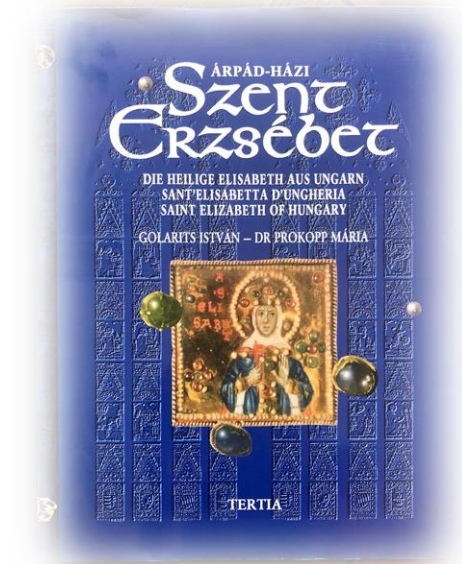
Jézus számomra mindig és mindenkor példakép. Illetve olyan magyarok, akik szívvel lélekkel a magyarságukért fáradhatatlanul tettek. Például Kölley György katolikus lelkész, az akkori európai cserkészparancsnok és Fábíán Károly bácsi, lelkész. A svájci állampolgárság felvételének idején nagyon nagy lelkiismeretfurdalás gyötört: azt éreztem, hogy a magyarságomat nem akarom megtagadni. Károly bácsi mellettem állt akkor is.

Miért fontos számodra Szent Erzsébet?

A férjem révén lett fontos, neki köszönhetem. Fotózási céllal jártuk Európát, amikor az egyik fotózás alkalmával véletlenül találtunk rá a mi Szent Erzsébetünkre, egy szobor formájában, egy svájci templomban. Ezek után akárhová mentünk fényképezni, már nem csak az orgonákat kerestük, mint fényképtémát, de a Szent Erzsébet ábrázolásokat is.

Miért jártátok fotózási céllal Európát?

Férjem grafikus végzettségű volt bár, de a zene volt a mindene és fotózni is nagyon szeretett. Szerette a szépet, ami őt belülről ki is töltötte. Rendszeresen jártunk orgonákat fényképezni Európa-szerte, merthogy orgonista is volt. Ezekből a képekből adta ki később az orgonákról szóló könyvét „Orgeln aus Südtirol” címmel Németországban, saját készítésű fényképeivel prezentálva, melyekhez én voltam a mindenest asszisztens társa: sofőr, fénytechnikus, lámpatartó és hasonlók. Majd, a Szent Erzsébet ábrázolásokból összegyűlt fényképeiből lett a Szent Erzsébet életéről szóló nagy album „Árpád-házi Szent Erzsébet” címmel, amit Magyarországon adtak ki 2003-ban, majd másodjára 2007-ben, a 800 éves évforduló alkalmából. Az albumot én fordítottam magyar nyelvről német nyelvre. Négy nyelvű könyv: magyar, német, angol, olasz, melynek szöveges tartalmát Dr. Prokopp Mária írta.

Szerinted miért fontos a Szent Erzsébet által képviselt lelkületet

közelhozni a mai emberekhez?

Hogy az önzőséget leépítsük. Mert manapság mindenki csak magának habzsol, gondolván: csak akkor lesz ő boldog, ha megvan az álmodott ház, az autó, ha minden évben valahányszor nyaral hangzatos helyeken. Ehhez képest mintha nem tudnák, hogy ha tudsz szívből jövőn, önzetlenül másnak adni, az lelkileg téged sokkal jobban felemel, az adja az igazi boldogságot. Ha úgy érzed, hogy valakinek tudtál segíteni valamiben, akkor sokkal jobban érzed magad. De ha a másikat meg sem figyeled, észre sem veszed a gondjait, akkor kimaradsz a lényegből, mert az emberiség egy közösség, a Szentlélek által összetartozunk. Viszont ha észreveszed, hogy a másik szenved és a kezedben lévő eszközeiddel te segítesz rajta, az neked csak jót tesz. Még akkor is ha pillanatnyilag úgy érzed, hogy le kellett mondanod valamiről a másik javára, ami neked fontos lett volna. Mert segíteni csak akkor ér, ha szívesen csinálod. Te nem ítélnél meg a másikat, amikor

ő olyan nagy bajban van. Embertársunkat úgy kell elfogadni, ahogy van, a saját küzdelmeivel és gyengeségeivel együtt.

Férjedről már tudjuk mi volt a szabadidős elfoglaltsága, de rólad még nem.

Hímestojásokat gyűjtök, és rengeteg kézimunkám is van. De mióta nyugdíjas lettem, elkezdtem a festéssel foglalkozni.

A falon kiakasztott darabok alapján úgy látom, vannak témák, amiket felölelsz.

Most éppen Jézus életét vettem szemügyre, tavaly kezdtem el. Életének legmeghatározóbb momentumaiból válogatok és viszem vászonra azokat.

Rendkívül színes egyéniség vagy. Fontos e szerinted a gyermekkor, a családi háttér, vagy ha valaki ilyen érzésvilággal születik, nem kerülheti el az „angyali” sorsát?

Az Isten nekünk kiválasztja az utat és a teljesítendő feladatot, ami tehát adott, viszont Te azt döntéseid és fejlődésed tükrében több felől, több módon is elérheted. Nekem a gyermekkorom nagyon szép és nagyon meghatározó volt. Négyen voltunk testvérek, a természet volt a játszóterünk és már akkor is belépődíjas színházat szerveztünk a szüleinknek, gyermekmisére jártunk minden vasárnap, minden hónapban egyszer gyóntunk, ami korán tisztaságra sarkallt engem kívül-belül. Valamint betlehemest játszottunk még az orosz tanárnőnknek is, ami a kommunizmus miatt volt nagy szó. Visszatérve korábbi kérdéseidhez, valószínű akkoriban kezdtem az aktív szociális életet. A legszebb emlék mégis, hogy amikor hazaértünk, az édesanyánk mindig ott várt minket szeretettel, másképp nem is tudtuk volna elképzelni.

Téged hallgatva megfogalmazódik a kérdés: miért zsákutca egy önző ember élete?

Ha valakit mindig csak a saját maga érdeke foglalkoztat és nem gondol másokra, akkor sohasem talál lelki békét, mert mindig mást és többet akar. Magányos is lesz és sosem lesz megelégedve. Ha az önzőség pedig társul a hatalomvágygal, féltékenységgel, gyűlölettel, akkor az illető már nem is tud túllépni önmagán és nem tudja elfogadni, hogy a másik ember ugyanolyan érték az Isten előtt, mint ő. Nem is hisz Istenben. Végül egyszerűen nem talál kiutat. Egy hívő ember talán mindig érzi, hogy az élet ezzel a fizikaival itt nem ér véget, mert az út valamilyen örökkévalósághoz vezet. Az ember azt tudja, hogy egy teremtmény, tehát van egy teremtője. Halandó emberként pedig mindig vágyódunk egy nagyobb boldogság után: amit eddig elértél, sosem elég. Valami nagyobb kell, hogy azt a maradék űrt kitöltse. És ez semmi más, csak az Isten utáni vágy, az örök élet utáni vágy. Ezért fontos, hogy például egy kapcsolatban a másik felet ne istenítsen senki. Nem szabad a másik féltől várni, hogy minden boldogságot megadjon, mert nem tud megadni. Neki is megvan a saját karaktere, amit senki nem tud megváltoztatni, ezért úgy kell őt elfogadni és respektálni, ahogy Isten megteremtette, minden gondolatával és személyiség jegyével együtt. Az ilyen kölcsönös szabadságban pedig együttesen kell megoldani az életben kapott feladatokat. Az egymástól elvárt boldogságtól és megvívásztalástól az emberiség sokkal nagyobbra van meghívva. Jézus azért jött ide a Földre, hogy elmondja: ti az örök életre vagytok hivatottak. A szellem, ami bennünk van, az az Isten maga és ez az, ami után annyira vágyódunk.

Mire vagy a legbüszkébb?

A magyarságomra nagyon büszke vagyok és arra, hogy negyven éven át szünet nélkül tanítottam.

Az interjút lehetővé tette, a fotókat készítette és a technikai háttérrel biztosította: Kerékgyártó Evelin

Az interjút készítette és a cikket írta: Krupinszki Judit